

COSTA OEST

VIDAL VIDAL vvidal@presencia.cat

Camí de l'infinit

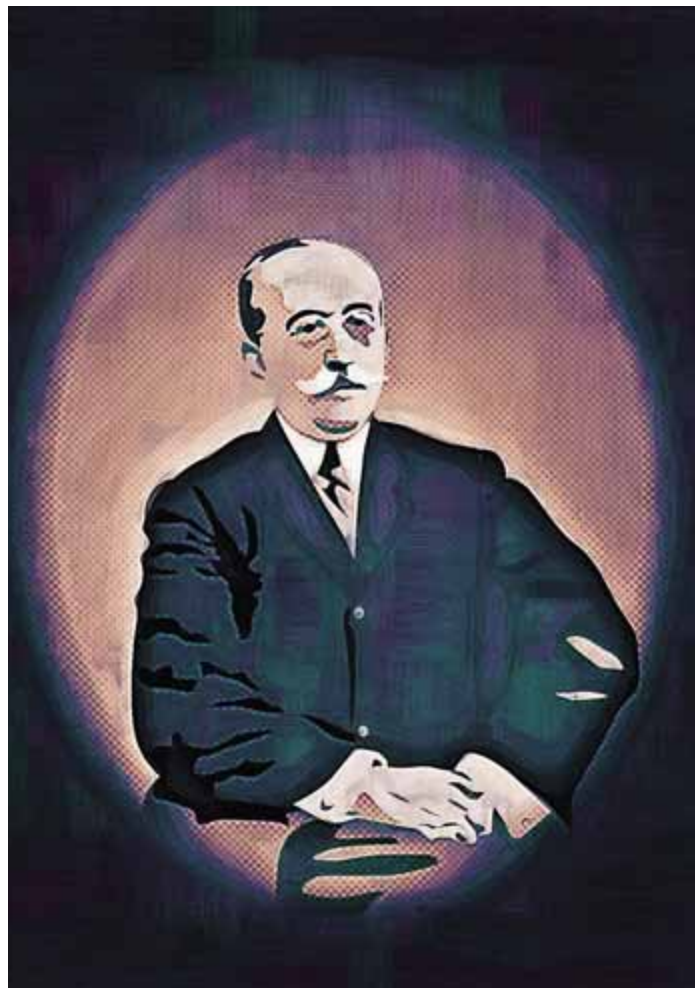
Coincidint amb la festa major de maig de 1912, ara fa cent anys, la ciutat de Lleida retia un homenatge institucional a un dels seus fills il·lustres, el poeta Magí Morera i Galícia, l'autor del cèlebre sonet *El campanar de Lleida*, aquell que comença: «A dalt de la muntanya que domina / com miranda els bells termes lleidatans, / s'enlaira un campanar fet per titans / o per homes de raça gegantina.»

Magí Morera havia nascut a Lleida en 1853 i havia estudiat dret a Madrid. De retorn a la seva ciutat natal amb el títol a la butxaca, es casava amb Eloïsa de Gaminde i de Mier, filla del general Gaminde, conegut amb el renom de *general Bum-bum* per haver foradat d'una canonada la campana de l'església de Santa Maria de la vila de Gràcia, i *cosina* de l'esposa de Francesc Macià. De principis liberals, el jove advocat entra aviat en política. Serà diputat a Corts per la Lliga i encara es recorda la seva brillant al·locució a la cambra en defensa de la cooficialitat del català. Membre actiu de diverses associacions cíviques, conrearà la literatura, influït per escriptors romàntics com Campoamor i López de Ayala. Malgrat el seu catalanisme ideològic, no serà fins ja bastant gran que comença a emprar en les seves obres la llengua de la terra, tal com se'n planyia al volum *Aires de l'horta*: «La pena és que he passat tres quarts de vida / delirós de la mel del bell parlar.» En el seu sepeli multitudinari, el 5 de maig de 1927, Francesc Cambó el va descriure com a màxim representant de l'espiritualitat lleidatana i el poeta més internacional de Catalunya. A banda d'uns quants poemaris, devem a Morera algunes traduccions de Shakespeare al nostre idioma, com *Hamlet*, *Macbeth*, *Juli César*, *Coriolà*, *Romeu i Julieta* o *El marxant de Venècia*.

El poema dedicat al campanar, del qual situa el cim «a mig camí de l'infinit», va ser publicat per primer cop al diari *El Pallaresa* el 29 de maig de 1895. Que només 17 anys després se li retés un homenatge sonat dóna entenent que els seus versos havien assolit ja la categoria d'himne. La celebració de maig de 1912 va consistir en una expedició solemne de les autoritats locals i uns quants acompanyants fins a dalt a la Seu Vella, aleshores tancada al culte i convertida des de 1707 en caserna de la tropa. El monument estava en aquella època tot malmès, les naus dividides en dos pisos per un sostre que recolzava en els capitells, els murs plens d'inscripcions obscenes dels soldats, els

finestrals meravellosos del gran claustre tots tapiats... Els lleidatans tenien l'accés vedat al seu edifici més emblemàtic, s'havien de conformar amb admirar-lo de lluny.

S'entén, doncs, que l'acte de reconeixement al poeta en la seixantena esdevingués també una reivindicació de la catedral segrestada per l'exèrcit espanyol des del decret de Nova Planta. Un cop als peus de la torre, la comitiva presidida pels regidors va procedir a collar una là-

LLUÍS ROMERO

«Francesc Cambó el va descriure com a màxim representant de l'espiritualitat lleidatana i el poeta més internacional de Catalunya»

pida de marbre amb la reproducció de la poesia en qüestió, que va restar allí fins fa poc, quan amb motiu d'uns treballs de restauració ha estat col·locada en una de les galeries del claustre. Es dóna la circumstància que, quan els franquistes van entrar a la ciutat l'abril de 1938, van organitzar un escamot per afusellar la placa, pel seu simbolisme i el fet d'estar escrita en català. Encara s'hi veuen els forats de les bales.